

Present knowledge on centipedes in the Czech Republic – a zoogeographic analysis and bibliography 1820 – 2003

IVAN H. TUF & VRATISLAV LAŠKA

Abstract

An overview of the history and present state of chilopodological studies in the Czech Republic is given, with particular focus on zoogeographic analysis. In addition, a bibliography of Czech centipede literature from 1820 – 2003 is included.

1. Introduction

Although centipedes are not as popular animals as, for example, carabid beetles or butterflies, their study has a long tradition in the area of the Czech Republic. The territory comprising the Czech Republic was part of the Austro-Hungarian Empire until 1918, during the years 1918 – 1992 it was Czechoslovakia, and since 1993, the Czech Republic. The first mention of centipedes from the territory of the present-day Czech Republic comes from von Uechtritze (1820) on *Scutigera coleoptrata* observed near the Karlovská Studánka in the Jeseníky Mountains. Interest in centipedes in this area has three peaks (Fig. 1). The first was recorded at the end of the 19th century due to Latzel's and Haase's publications; the second in the 1950s, when Folkmanová, Borek and Dobroruka were publishing their papers; the third and forerunner of the current renaissance in chilopodology began in the later half of the 1990s.

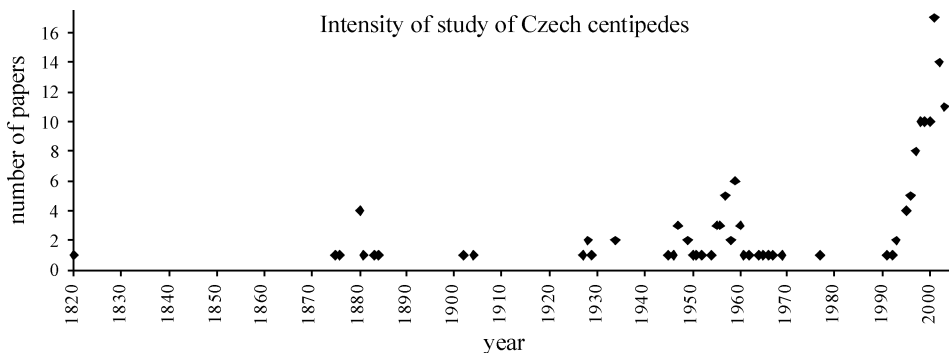

Fig. 1 Development of interest in centipedes in the Czech Republic, number of published papers in individual years (total 152 publications).

During this time, apart from the various scientists who published faunistic records or mentioned centipedes as part of soil fauna, eight regular specialists (i.e. the authors of three or more papers on centipedes) worked in this country.

The first Chilopoda specialist was Robert Latzel († 1919) who worked as a professor in the Franz Joseph Gymnasium, Vienna (Stagl & Mildner 2000) and who wrote the first monograph on myriapods from the whole of Austro-Hungary. The second scientist to have focused on centipedes was Božena Folkmanová († 1960), an Asst. Prof. at Masaryk University, Brno (Oprailová & Tajovský 1997). She published 27 papers on centipedes, 19 of which were about the Czech lands and which included descriptions of 5 new species. In the 1950 – 60s, Václav Borek († 1981), an enthusiastic amateur worked as chemist, published six papers on centipedes from Eastern Bohemia (Koleška 1998). At the same time, Luděk Jindřich Dobroruka († 2004), the zoologist of Zoological Garden in Praha and later of Zoological Garden in Dvůr Králové nad Labem, began his long and fruitful work. He prepared 38, mainly taxonomic and faunistic, papers about centipedes, including 14 about the territory of the Czech Republic. Dobroruka described 3 new species from Bohemia and Moravia and renamed 2 species described by Folkmanová. At the end of the last century, Karel Tajovský (Institute of Soil Biology ASCR, České Budějovice), Jiří Čepera (Masaryk University, Brno) and later Ivan Hadrián Tuf (Palacký University, Olomouc) began their studies of centipedes. Čepera did not publish anything since completing his doctorate; Tajovský and Tuf continue to study various aspects of centipede ecology. During the last several years Klára Voženílková (University of South Bohemia & Institute of Soil Biology ASCR, České Budějovice) also began research on centipedes.

Crucial publications on Czech centipede fauna are Latzel's monograph (Latzel 1880), Folkmanová's monograph (Folkmanová 1928) and French mutation (Folkman 1928), a key to centipedes (Folkmanová 1959) and a check-list (Tajovský 2001).

2. Materials and methods

This work is the result of an analysis of published records of centipedes from the territory of the Czech Republic, i.e. an analysis of 152 publications, theses, final reports and abstracts from conferences (Appendix). The majority of these papers (up to 1999) were used by Tajovský for the creation of his check-list of centipedes of the Czech Republic (Tajovský 2001). According to this check-list, the preliminary distribution atlas of centipedes was created (Laška 2004) as the basis for this paper. Chorotypes of individual centipede species were taken from papers cited in the Appendix or from Zaleskaja (1978), Barber & Keay (1988), Stoev (2002), Zapparoli (2002), or were created according to known distribution in individual European regions. For the presentation of centipede distribution in the Czech Republic a faunistic map from the computer programme Fauna 2000 was used. Mapping, using faunistic maps based on a grid of faunistic squares, is ordinarily used by Czech zoologists (Buchar 1982); the size of one faunistic square (see Fig. 2) is 6' x 10', i.e. 12.65 x 12.65 km or 160 km².

3. Taxonomic comments on Czech centipedes

71 species (plus *Lithobius tenebrosus fennoscandius* Lohmander, 1948) are mentioned in the check-list (Tajovský 2001). From these, ten centipede species were described from the territory of the Czech Republic: *Lithobius evae* Dobroruka, 1958; *Lithobius corrigendus* Dobroruka, 1988 – as nomen novum for *Lithobius parvus* Folkmanová, 1946; *Lithobius cyrtopus* Latzel, 1880; *Lithobius nodulipes* Latzel, 1880; *Lithobius purkynei* Dobroruka, 1957; *Lithobius maximovici* Folkmanová, 1946; *Lithobius nigrocellis* Folkmanová, 1928; *Folkmanovius paralellus* Dobroruka, 1957; *Photophilus griseus* Folkmanová, 1928; and *Schizotaenia folkmanovae* Dobroruka, 1966 as nomen novum for *Pachymerium flavum* Folkmanová, 1949.

Some of these species and some other species from Tajovský's check-list were proposed as synonyms of other species. In Fauna Europaea (www.faunaeur.org) the species *L. nigrocellis* and *L. corrigendus* are mentioned with uncertain taxonomical status. Schubart (1964) recognised *L. nigrocellis*, *L. maximovici*, and *L. parvus* as races of *Lithobius lucifugus* L. Koch, 1872. *L. parvus* was proposed as a subspecies of *L. lucifugus* by its author, Folkmanová (1959). Similarly, *Lithobius boetgeri* Verhoeff, 1925 was assigned by Folkmanová (1949) to *Lithobius lapidicola* Meinert, 1872. Although this species was described from one female from the Alps, in the 1980s and 1990s Dobroruka reported about males and females of this species from the Polish Białowieża National Park (Dobroruka 1988) as well as the Czech Podyjí National Park (Dobroruka 1993, 1996, 1997, 1998). Unfortunately, this material is not accessible.

For *Lithobius rylaicus* Verhoeff, 1937 the synonym *Lithobius schuleri* Verhoeff, 1925 has been proposed by Stoev (2002).

For two other widespread species new names were proposed by Matic (1980). The species *Lithobius microps* Meinert, 1868 is identical with *Lithobius duboscqui* Brolemann, 1896. Therefore, the different species, *Lithobius microps* Meinert, 1868 sensu Brolemann, Verhoeff and other authors needs the nomen novum *Lithobius micropodus* Matic, 1980.

Within the Geophilomorpha, Spelda (1999, 2005) stated that *Geophilus insculptus* Attems, 1895 is a junior synonym of *Geophilus alpinus* Meinert, 1870. Nevertheless, in the Fauna Europaea it was proposed that the widespread name *G. insculptus* be used for this species (Minelli & Foddai 2004). Two species, *Pachymerium tristanicum* Attems, 1928 and *Pachymerium folkmanovae* (Dobroruka, 1966), were probably described according to juvenile specimens of *Geophilus flavus* (De Geer, 1778) (Christian 1996) and are proposed as synonyms for this species (Minelli & Foddai 2004). Following these corrections, 65 species of centipedes have been recorded from Czech territory in the years 1820 – 2003.

4. Zoogeographic comments on the Czech centipede fauna

The Czech Republic is situated in the heart of Europe and it is therefore mainly inhabited by European species. Of the 65 species of centipedes recorded in the Czech Republic, 18 are (Pan-)European, 15 are Central European, 13 are South(-East) European, 4 are Mediterranean, 3 are Palaearctic, 3 are West Palaearctic, 2 are West European, 2 are Holarctic, 1 is East European, 1 is Turanic-European, and 3 are endemic. Endemic species

are probably doubtful, because they were described by Dobroruka and there is no type material in any museum. These species (*Lithobius evae* Dobroruka, 1958, *Lithobius purkynei* Dobroruka, 1957 and *Folkmanovius paralellus* Dobroruka, 1957) were recorded only by Dobroruka from their type specimens in the 1950s and they have not been found again. Only *L. purkynei* has been recorded a second time, 20 years later, also by Dobroruka.

As shown in Fig. 2, the Czech Republic has not been equally explored; fewer than 25 % of the faunistic squares are filled with published centipede records. Even some protected landscape areas are without published records on centipedes (Blaník PLA, Blanský les PLA, Broumovsko PLA, Kokořínsko PLA, and Železné hory PLA).

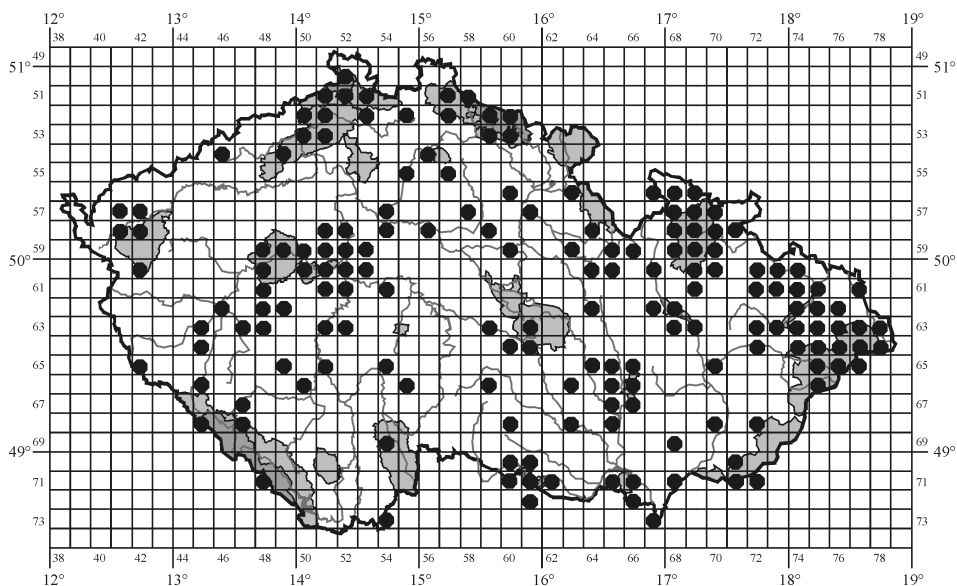

Fig. 2 Distribution of centipedes in individual faunistic squares, summary of published data. Filled squares represent one or more published finds of any centipede species, marked areas show national parks and protected landscape areas.

The Czech Republic is divided into 14 administrative regions (10 in Bohemia and 4 in Moravia; Fig. 3). There are great differences in the knowledge of centipedes according to region (Table 1). The average number of species per region is 24. The highest number of species was recorded in the South-Moravia region (50 species, representing 76 % of Czech species diversity). This is not only a result of the penetration of Mediterranean and South(-East) European species to this area, but also of the detailed studies in Podyjí National Park undertaken by Folkmanová, Dobroruka and Tajovský. The region with the second-highest number of species is that of Moravia-Silesia (45 species). The high degree of knowledge of this region is due to the work of Folkmanová, who studied several mountains in detail (Jeseníky, Beskydy, etc.) and Tajovský, who systematically studied Poodří PLA.

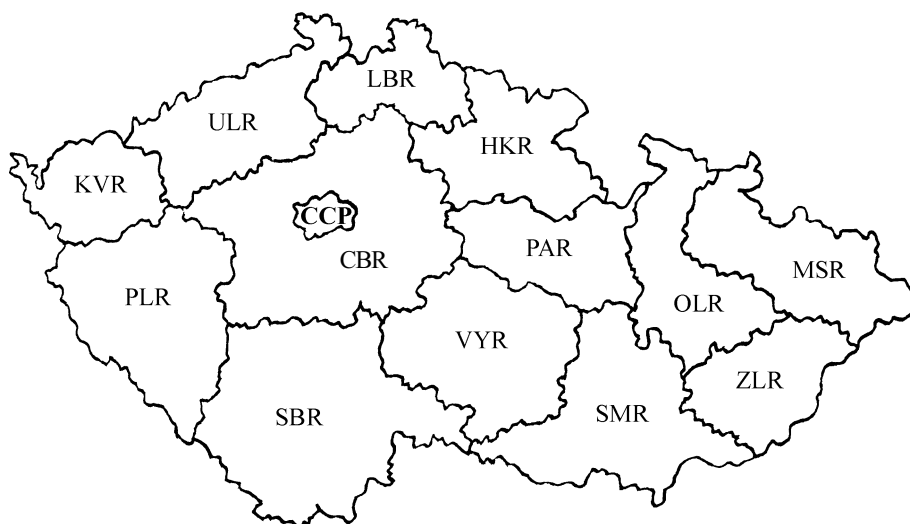

Fig. 3 Distribution of regions in Czech Republic. Abbreviations: **Bohemia**: KVR – Karlovy Vary region, ULR – Ústí region, PLR – Plzeň region, LBR – Liberec region, CBR – Central Bohemia region, CCP – Capital City Prague, SBR – South-Bohemian region, HKR – Hradec Kralove region, PAR – Pardubice region, VYR – Vysocina region; **Moravia**: OLR – Olomouc region, SMR – South-Moravian region, MSR – Moravia-Silesia region, ZLR – Zlin region.

The Liberec and Pardubice regions are the areas with the lowest number of species (8 and 6, respectively), because only a few studies have been done there (for example, from the entire Pardubice region there was not even a published record of *L. forficatus!*).

Tab. 1 Distribution of centipede species in the individual regions of Czech Republic, according with published data. **CH** – chorotype: H – Holarctic, P – Palaearctic, WP – West Palaearctic, E – (Pan-)European, WE – West European, CE – Central European, EE – East European, SE – South(-East) European, TE – Turanic-European, M – Mediterranean, End. – Endemic; »?« means chorotype of species with recondite distribution. (for abbreviations of regions see Fig. 3).

CH		Bohemia											Moravia				
		KVR	ULR	PLR	LBR	CBR	CCP	SBR	HKR	PAR	VYR	OLR	SMR	MSR	ZLR		
	SCUTIGEROMORPHA																
	Scutigera																
M	<i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+	
	LITHOBIOMORPHA																
	Lithobiidae																
SE	<i>Eupolybothrus</i> (<i>E.</i>) <i>grossipes</i> (C. L. Koch, 1847)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-

CH		Bohemia											Moravia					
		KVR	ULR	PLR	LBR	CBR	CCP	SBR	HKR	PAR	VYR	OLR	SMR	MSR	ZLR			
	Henicopidae																	
H	<i>Lamyctes emarginatus</i> (Newport, 1844)	-	+	-	-	+	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	-
	GEOPHILOMORPHA																	
	Schendylidae																	
CE?	<i>Schendyla monoeci</i> Brolemann, 1904	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
SE	<i>Schendyla montana</i> Attems, 1895	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E	<i>Schendyla nemorensis</i> (C. L. Koch, 1837)	+	+	+	-	+	-	+	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+
	Geophilidae																	
TE	<i>Clinopodes flavidus</i> C. L. Koch, 1847	-	+	-	-	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-
End.	<i>Folkmanovius paralellus</i> Dobroruka, 1957	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E	<i>Geophilus carpophagus</i> Leach, 1815	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E	<i>Geophilus electricus</i> (Linnaeus, 1758)	-	+	-	-	+	+	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	-
WP	<i>Geophilus flavus</i> (DeGeer, 1778)	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+
E	<i>Geophilus insculptus</i> Attems, 1895	+	+	+	-	-	-	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+
SE	<i>Geophilus linearis</i> C. L. Koch, 1835	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-
E?	<i>Geophilus oligopus</i> (Attems, 1895)	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	+	-	+	-	-	-
WE?	<i>Geophilus osquidatum</i> Brolemann, 1909	-	-	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E	<i>Geophilus proximus</i> C. L. Koch, 1847	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	-	-
SE	<i>Geophilus pygmaeus</i> Latzel, 1880	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-
E	<i>Geophilus truncorum</i> Bergsøe & Meinert, 1866	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-
CE	<i>Photophilus griseus</i> Folkmanová, 1928	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
WP	<i>Pachymerium ferrugineum</i> (C. L. Koch, 1835)	+	-	+	-	+	+	-	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-
	Dignathodontidae																	
M	<i>Dignathodon microcephalus</i> (Lucas, 1846)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-
SE	<i>Henia (M.) illyrica</i> (Meinert, 1870)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	-	-
	Linotaeniidae																	
P	<i>Strigamia acuminata</i> (Leach, 1815)	+	+	-	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-	-
E	<i>Strigamia crassipes</i> (C. L. Koch, 1835)	+	+	+	-	+	+	-	+	-	-	-	+	+	+	-	-	-
SE	<i>Strigamia transsilvanica</i> (Verhoeff, 1928)	-	+	+	-	+	-	+	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+
	SCOLOPENDROMORPHA																	
	Cryptopidae																	
P	<i>Cryptops hortensis</i> (Donovan, 1810)	-	-	-	-	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	-	-	-
SE	<i>Cryptops parisi</i> Brölemann, 1920	-	+	+	-	-	-	+	-	-	+	+	+	+	+	-	-	-
	number of species per region	20	30	14	8	38	16	27	17	6	15	39	50	45	16			

5. Conclusions

Although the Czech Republic is a small country, an adequate, relatively high number of species has been recorded in comparison with surroundings countries (Austria – 80 species, Würmli 1972; Slovakia – 64 species, Országh 2001; Poland – 54 species, Wytwer 1997). Nevertheless, the territory of this country remains insufficiently explored. Because of the low level of knowledge about centipedes, the main aim of Czech chilopodologists is to introduce students to this very interesting and beautiful group of invertebrates.

6. References

- Barber, A. D. & A. N. Keay (1988): Provisional atlas of the centipedes of the British Isles. – Biological Records Centre, Institute of Terrestrial Ecology, Lavenham Press, 127 pp.
- Buchar, J. (1982): Způsob publikace lokalit živočichů z území Československa. [Method of publication of faunistic records from territory of Czechoslovakia.] – Věst. Čs. Zool. Spol. **46**: 317 – 318 (in Czech)
- Christian, E. (1996): Die Erdläufer (Chilopoda: Geophilida) des Wiener Stadtgebietes. – Verh. Zool.-Bot. Ges. Österreich **133**: 107 – 132
- Dobroruka, L. J. (1988): Chilopoda of the Białowieża Forest. – Parki Nar. Rez. Przyr. **9**: 5 – 7
- (1993): Národní park Podyjí – Chilopoda. [Podyjí National Park – Chilopoda.] – In: Hanák, V. & A. Reiter (eds): – Inventarizační faunistický výzkum Národního parku Podyjí. – Zpráva pro oponentní řízení 1. etapy grantu GA 1301/93 za rok 1993: 79 – 80 (in Czech)
- (1996): Faunistický inventarizační výzkum pavouků a stonožek na území NP Podyjí. [Faunistic inventory research of spiders and centipedes from Podyjí National Park.] – Závěrečná výzkumná zpráva za rok 1996. Ms. depon on the Správa NP Podyjí, 7 pp. (in Czech)
- (1997): Biomonitoring epigeonu – NP Podyjí. [Biomonitoring of epigeic invertebrates – Podyjí NP.] – Final report for the Správa NP Podyjí, Ms., 3 pp. (in Czech)
- (1998): Annotated preliminary checklist of Chilopoda of the Podyjí National Park. – *Thayensia* **1**: 131 – 136 (in English, Czech summary)
- Folkman, B. (1928): Les Chilopodes de Tchecoslovaquie. I Partie. Les Chilopodes de Bohême. – Bull. intern. (Académie Tchèque des Sciences), Classe des sci. math. natur. et de la médic. **29**: 481 – 556
- Folkmanová, B. (1928): Chilopoda Republiky Československé, Díl 1, Chilopoda Čech. [Chilopoda of Czechoslovakia, Part 1: Chilopoda of Czech.] – Fauna et Flora Cechoslovenica. Praha, NČAVU, 131 pp. + 4 tables (in Czech)
- (1949): Příspěvek k poznání stonožek sev. Slezska. [Contribution to knowledge of centipedes from northern Silesia.] – Přír. Sbor. Ostrav. Kraje **10**: 122 – 141, 234 – 246, 342 – 361 (in Czech)
- (1959): Stonožky (Chilopoda). [Key of centipedes (Chilopoda).] – In: Kratochvíl, J.(ed.): Klíč zvířeny ČSR III. NČSAV, Praha: 49 – 66 (in Czech)
- Koleška, Z. (1998): Seznam biografí československých entomologů (entomologové nežijící) II: Dodatky, doplňky a opravy biografických hesel »Seznamu biografí čs. entomologů (entomologové nežijící) I« ve svazcích 1 – 15 z let 1979 – 1995. [Catalogue of biographies of the Czechoslovak entomologists (departed entomologists) II. Appendices, additions and corrects biographic entries of the »Catalogue of biographies of the Czechoslovak entomologists (departed entomologists) I« in volumes 1 – 15 from the years 1979 – 1995.] – *Klapalekiana* **34** (Suppl.): 1 – 238 (in Czech)
- Laška, V. (2004): Atlas of the Centipedes (Chilopoda) of the Czech Republic. – B.Sc. Thesis, Palacky University Olomouc, Faculty of Science, Ms., 89 pp. (in Czech)

- Latzel, R. (1880): Die Myriopoden der Österreichisch-Ungarischen Monarchie. Erste Hälfte: Die Chilopoden. – A. Hölder, Wien, 228 pp.
- Matic, Z. (1980): Chilopodes recueillis dans l'île Créta. – Acta zool. Bulg. **15**: 99 – 102
- Minelli, A. & D. Foddai (2004): Fauna Europaea: Scolopendromorpha & Geophilomorpha. – In: Enghoff, H. (ed.): Fauna Europaea: Myriapoda. Fauna Europaea version 1.1, <http://www.faunaeur.org>
- Opravilová, V. & K. Tajovský (1997): Božena Folkmanová. – Folia Historica, Fac. of Sci. Masaryk. Univ., Brno **50**, 3 pp.
- Országh, I. (2001): Centipedes (Chilopoda) of the Slovak Republic. – Myriapodologica Czecho-Slovaca **1**: 49 – 57
- Schubart, O. (1964): Diplopoda, Symphyla, Pauropoda, Chilopoda. Ergänzung. – In: Brohmer, P., P. Ehrmann & G. Ulmer (eds): Die Tierwelt Mitteleuropas II. Band. Lief. 3. Ergänzung. – Verlag Quelle & Meyer, Leipzig, 55 pp.
- Spelda, J. (1999): Verbreitungsmuster und Taxonomie der Chilopoda und Diplopoda Südwestdeutschlands. Diskriminanzanalytische Verfahren zur Trennung von Arten und Unterarten am Beispiel der Gattung *Rhymogona*, 1896 (Diplopoda: Chordeumatida: Craspedosomatidae). – Ph.D. Thesis, University of Ulm. Part 1, 217 pp. Part 2, 324 pp.
- (2005): Improvements in the knowledge of the myriapod fauna of southern Germany between 1988 and 2005 (Myriapoda: Chilopoda, Diplopoda, Pauropoda, Symphyla). – Peckiana **4**: 101 – 129
- Stagl, V. & P. Mildner (2000): Zum Gedenken an Robert Latzel (1845 – 1919). – Rudolfinum, Jahrbuch des Landesmuseums für Kärnten: 305 – 309
- Stoev, P. (2002): A catalogue and key to the centipedes (Chilopoda) of Bulgaria. – Pensoft, Sofia-Moscow, 103 pp.
- Tajovský, K. (2001): Centipedes (Chilopoda) of the Czech Republic. – Myriapodologica Czecho-Slovaca **1**: 39 – 48
- Uechtritz, M. F. S. von (1820): Kleine Reisen eines Naturforschers. – J. F. Körn und Ältern, Breslau, 354 pp.
- Würmli, M. (1972): Ein systematisches Verzeichnis aller auf österreichischem Gebiet festgestellten Tierarten. Myriapoda – Chilopoda. Catalogus faunae austriacae, Teil XI a. – Springer-Verlag, Wien, 15 pp.
- Wytwer, J. (1997): XXVII Chilopoda – Pareczniki. – In: Razowski, J. (ed.): Checklist of Animals of Poland. – Wydawn. Unst. Syst. Ewol. Zwierzat PAN. Kraków: 265 – 267
- Zalesskaja, N.T. (1978): Opredelitel mnogonozhek – kostjanok SSSR. [Key of Lithobiomorpha of the UdSSR.] – Moskva, Nauka, 212 pp. (in Russian)
- Zapparoli, M. (2002): Catalogue of the centipedes from Greece (Chilopoda). – Fragm. Entomol. **34**: 1 – 146

Appendix: Bibliography of the Czech centipedes 1820 – 2003

- Albrecht, J., et al. (2003): Českokobudějovicko. [České Budějovice Region.] – In: Mackovčín P. & M. Sedláček (eds): Chráněná území ČR, Part 8. – AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 808 pp. (in Czech)
- Borek, V. (1958 – 59): Nové poznatky o našich Chilopodech. [Neue Erkenntnisse von unseren Chilopoden.] – Práce Krajského musea v Hradci Králové, Ser A, Vědy přírodní 1: 10 – 16 (in Czech, German summary)
- (1959): O druzích rodu *Monotarsobius* Verh. (Chilopoda) z východních Čech. De speciebus generis *Monotarsobius* Verh. (Chilopoda) e Bohemia orientali [About the species of the genus *Monotarsobius* Verh. (Chilopoda) from east Bohemia.] – Acta Mus. Reginaehradecensis S. A. Sc. Nat. 2: 209 – 214 (in Czech, Latin summary)
- (1960): Příspěvek k znalosti českých stonožek a mnohonožek. [Beitrag zur Kenntnis der Chilopoden- und Diplopodenfauna Böhmens.] – Acta Mus. Reginaehradecensis S. A. Sc. Nat.: 227 – 229 (in Czech, German summary)
- (1965): Naše mnohočlenky. [Our geophilomorph centipedes.] – Živa 13: 141 – 142 (in Czech)
- (1967): Beitrag zur Kenntnis der Variabilität der Art *Lithobius lucifugus* L. Koch 1862 (Chilopoda). – Věstn. Česk. Spol. Zool. 31: 109 – 115
- (1969): Nález gynandromorfa *Monotarsobius austriacus* Verhoeff 1937 (Chilopoda). [Fund eines Gynandromorphs von *Monotarsobius austriacus* Verhoeff 1937 (Chilopoda).] – Acta Mus. Reginaehradecensis S. A. Sc. Nat. 10: 33 – 34 (in Czech, German summary)
- Čepera, J. (1995): Modelové skupiny epigeonu (Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda) v různých ekosystémech Jižní Moravy. [Model groups of epigeic arthropods (Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda) in different ecosystems of South Moravia.] – Dissertation, Masaryk University Brno, Ms., 177 pp.
- (1995): Společenstva vybraných skupin epigeických bezobratlých (Oniscidea, Diplopoda Chilopoda) v sutových polích Moravského krasu. [Communities of selected epigeic invertebrate groups at debris flows in Moravian karst.] – In: Zoologické dny Brno 1995. Abstrakta referátů z konference 9. a 10. listopadu 1995, 1 p. (in Czech)
- , R. Rozkošný & R. Vančura (1992): Bezobratlí. [Invertebrates.] – In: Gaisler, J. (ed.): Výzkum fauny plánovaného složiště popele elektrárny Hodonín. – Závěrečná zpráva pro Aquatis Brno, 4 pp. (in Czech)
- Chytil, J. (1996): Strašník dalmatský znovuobjeven na Pálavě. [*Scutigera coleoptrata* newly found in Pálava.] – Veronica 10: 39 (in Czech)
- , P. Hakrová, K. Hudec, Š. Husák, J. Jandová & J. Pellantová (eds) (1999): Mokřady České republiky – přehled vodních a mokřadních lokalit ČR. [Wetlands of the Czech Republic – survey of water and wetland localities.] – Český Ramsarský výbor, Mikulov, 327 pp. (in Czech)
- Citora, M. (1997): Synekologické hodnocení vybraných bioindikačních skupin bezobratlých v NPR Děvín – Pálava. [Synecological evaluation of selected bioindicator groups of invertebrates in the National Nature Reserve Děvín in Protected Landscape Area and Biosphere Reserve Pálava.] – M.Sc. Thesis, Mendel University of Agriculture and Forestry, Brno, Ms.
- Dobroruka, L. J. (1955): Poznámky k československým zástupcům rodu *Scolioptanes* (Chilopoda). [Anmerkungen nach Tchechoslovakischen Vertreter der Gattung *Scolioptanes* (Chilopoda).] – Sborník KVM Olomouc – Acta SLUKO A 3: 201 – 204 (in Czech, German summary)
- (1956): *Brachyschendyla* (*Schizoschendyla*) *monoeci* Brol., nový zástupce čeledi Schendylidae (Chilopoda, Geophilomorpha) v ČSR. [*Brachyschendyla* (*Schizoschendyla*) *monoeci* Brol., ein neuer Vertreter der Familie Schendylidae in der ČSR (Chilopoda, Geophilomorpha).] – Acta Faun. Ent. Mus. Nat. Pragae 1: 147 – 149 (in Czech, Russian and German summary)

- (1956): *Dignathodon microcephalum* Luc. (Chilopoda, Geophilomorpha) v ČSR. [*Dignathodon microcephalum* Luc. (Chilopoda, Geophilomorpha) in der ČSR.] – Ochr. Přír. **11**: 174 – 175 (in Czech, Russian and German summary)
 - (1956): O některých zajímavých Lithobiidech (Chilopoda) z Mohelenské stepi. [Interessante *Lithobius*-Arten aus der Mohelno-Steppe.] – Ochr. Přír. **11**: 271 – 272 (in Czech, Russian and German summary)
 - (1957): Čtyři stonožky (Chilopoda) nové pro faunu ČSR. [Vier für die ČSR neue Chilopoden-Formen.] – Časopis Nár. Musea **126**: 156 – 158 (in Czech, German summary)
 - (1957): Neue Chilopoden aus dem Böhmischem Mittelgebirge. – Zool. Anz. **159**: 174 – 179
 - (1957): Neue oder merkwürdige Zwergfüßler (Symphyla) und Hundertfüßler (Chilopoda) aus Böhmen. – Acta Faun. Ent. Mus. Nat. Pragae **2**: 135 – 138 (in German, Czech summary)
 - (1957): Zajímavé nálezy stonožek (Chilopoda) z Prahy a okolí. [Some interesting centipede records (Chilopoda) from Prague and surroundings.] – Muzejní zprávy Pražského kraje **2**: 118 – 119 (in Czech)
 - (1958): Neue Chilopoden aus Böhmen. – Zool. Anz. **160**: 25 – 28
 - (1959): Chilopoda státní přírodní rezervace Mohelno. [Chilopoden des staatlichen Naturschutzgebietes Mohelno.] – Ochr. Přír. **14**: 104 – 106 (in Czech, German summary)
 - (1960): Bemerkungen zur Gattung *Harpolithobius* (Chilopoda). – Zool. Anz. **164**: 198 – 201
 - (1961): Die Hundertfüßler (Chilopoda). – Neue Brehm-Bücherei 285, A. Ziemsen Verlag, Lutherstadt-Wittenberg, 50 pp.
 - (1962): Über *Lithobius erythrocephalus* C. Koch 1847. – Zool. Anz. **168**: 43 – 45
 - (1966): Europäische *Schizotaenia*-Arten (Chilopoda). – Zool. Anz. **177**: 400 – 401
 - (1977): Neue Funde Seltener Chilopoden-Arten in der Tschechoslowakei (Myriopoda: Chilopoda). – Věstn. Česk. Spol. Zool. **41**: 245 – 247 (in German, English summary)
 - (1993): Národní park Podyjí – Chilopoda. [Podyjí National Park – Chilopoda.] – In: Hanák, V. & A. Reiter (eds): Inventarizační faunistický výzkum Národního parku Podyjí. – Zpráva pro oponentní řízení 1. etapy grantu GA 1301/93 za rok 1993, Ms.: 79 – 80 (in Czech)
 - (1996): Faunistický inventarizační výzkum pavouků a stonožek na území NP Podyjí. [Faunistic inventory research of spiders and centipedes from Podyjí National Park.] – Závěrečná výzkumná zpráva za rok 1996. Ms. depon on the Správa NP Podyjí, 7 pp. (in Czech)
 - (1997): Biomonitoring epigeonu – NP Podyjí. [Biomonitoring of epigeic invertebrates – Podyjí NP.] – Final report for the Správa NP Podyjí, Ms., 3 pp. (in Czech)
 - (1998): Annotated preliminary checklist of Chilopoda of the Podyjí National park. – *Thayensia* **1**: 131 – 136 (in English, Czech summary)
- Fickert, C. (1875): Myriopoden und Araneiden vom Kamme des Riesengebirges. Ein Beitrag zur Faunistik der subalpinen Region Schlesiens. – Dissertation, Breslau, 47 pp.
- Fojtová, H. (1999): Charakteristika vybraných společenstev suchozemských bezobratlých lužního lesa v závislosti na změnách vodního režimu. [Characterization of selected communities of terrestrial invertebrates of floodplain forest in dependency on the changes of water regime.] – Engineer Thesis. Mendel University of Agriculture and Forestry in Brno Faculty of Agronomy, Ms., 70 pp. (in Czech)
- (2001): The influence of water regime on soil-surface fauna in a floodplain forest. – In: 6th Central European Workshop on Soil Zoology. Abstract book. České Budějovice, Czech Republic, April 23 – 25 2001: 41
 - (2002): The influence of water regime on soil-surface fauna in a floodplain forest. – In: Tajovský, K., V. Balík & V. Pižl (eds): Studies on Soil Fauna in Central Europe. – ISB AS CR, České Budějovice: 39 – 44

- & J. Chytil (2000): Epigeous fauna changes in dependence on water regime fluctuation in a floodplain forest. – In: Kulhavý J., Hrib M. & E. Klimo (eds): Management of Floodplain Forests in Southern Moravia. – Proceedings of the International Conference held in Židlochovice, Czech Republic, May 13 to 16, 2000: 217 – 224
- Folkman, B. (1928): Les Chilopodes de Tchécoslovaquie. I Partie. Les Chilopodes de Bohême. – Bull. intern. (Académie Tchéque des Sciences), Classe des sci. math. natur. et de la méd. **29**: 481 – 556
- Folkmanová, B. (1927): Einführung neuer Unterscheidungsmerkmale in die Systematik der Lithobiiden. – Zool. Anz. **71** (5/8): 181 – 192
- (1928): Chilopoda Republiky Československé, Díl 1, Chilopoda Čech. [Chilopoda of Czechoslovakia, Part 1: Chilopoda of Czech.] – Fauna et Flora Čechoslovenica. Praha, NČAVU, 131 pp. + 4 tables (in Czech)
- (1929): Eine neue Gattung der Unterfamilie der Geophilinen. – Zool. Anz. **84**: 35 – 46
- (1945): O některých zajímavých stonožkách ze zátopového území berounské přehrady. [About some interesting centipedes from the flooding area of Beroun dam.] – Entomol. listy **8**: 120 – 129 (in Czech)
- (1946): Dva nové druhy Lithobiidů z Křivoklátska. [Two new species of centipedes from the Křivoklát area.] – Věstn. Česk. Spol. Zool. **10**: 90 – 100 (in Czech)
- (1947): Druh *Lithobius validus* Mein. a jeho příbuzenské vztahy k jiným druhům na základě atypických forem. [Species *Lithobius validus* and its relations to other species on the basis of atypical forms.] – Věstn. Česk. Spol. Zool. **11**: 98 – 104 (in Czech)
- (1947): Příspěvky k poznání rodu *Monotarsobius* Verh. v Čechách. [Contribution to knowledge of the genus *Monotarsobius* Verh. in Czechia.] – Věstn. Česk. Spol. Zool. **11**: 105 – 112 (in Czech)
- (1947): Stonožky z Jeseníků. [Centipedes from the Jeseníky Mountains.] – Entomol. listy **10**: 75 – 81 (in Czech)
- (1949): Příspěvek k poznání stonožek sev. Slezska. [Contribution to knowledge of centipedes from northern Silesia.] – Přír. Sbor. Ostrav. Kraje **10**: 122 – 141, 234 – 246, 342 – 361 (in Czech)
- (1949): Subspecie druhu *Lithobius mutabilis* Koch v našich zemích. [Subspecies of *Lithobius mutabilis* Koch in our country.] – Věstn. Česk. Spol. Zool. **13**: 56 – 68 (in Czech)
- (1950): O zástupcích podčel. Pachymeriinae v našich zemích. [About species of Pachymeriinae in our country.] – Věstn. Česk. Spol. Zool. **14**: 1 – 14 (in Czech)
- (1951): O některých Chilopodech, nových pro Moravu. [About some centipedes new for Moravia.] – Sbor. klubu přírodov. v Brně **29**: 98 – 104 (in Czech)
- (1952): O některých zajímavých formách podřádu Geophilomorpha z Moravy a Slezska. [About some interesting forms from Geophilomorpha from Moravia and Silesia.] – Přír. Sbor. Ostrav. Kraje **13**: 179 – 191 (in Czech)
- (1954): Příspěvek k poznání slezských stonožek z Beskyd. [Contribution to knowledge of Silesian centipedes from the Beskydy Mountains.] – Přír. Sbor. Ostrav. Kraje **15**: 194 – 219 (in Czech)
- (1959): Stonožky (Chilopoda). [Key of centipedes (Chilopoda).] – In: Kratochvíl, J.(ed.): Klíč zvířeny ČSR III. NČSAV, Praha: 49 – 66 (in Czech)
- , M. Kočíš & M. Zlámalová (1955): Příspěvky k poznání některých edafických skupin členovců z údolí Dyje. [Contribution to knowledge of some soil groups of Arthropoda in the Thaya Valley.] – Věstn. Česk. Spol. Zool. **19**: 306 – 330 (in Czech)
- & J. Lang (1955): Stonožky vrchu Kotouče u Štramberka. [Centipedes of Kotouč Hill near Štramberk Town.] – Přír. Sbor. Ostrav. Kraje **16**: 506 – 612 (in Czech)
- & J. Lang (1960): Příspěvek k poznání stonožek Rychlebských hor. [Contribution to knowledge of centipedes from the Rychlebské hory Mountains.] – Přír. čas. slez. **21**: 355 – 372 (in Czech)

- Frouz, J. (1991): Bezobratlí tábořských podzemních chodeb. [The invertebrates of underground corridors in Tábor.] – Sbor. Jihočes. Mus. v Čes. Budějovicích, Přír. Vědy **31**: 47 – 50 (in Czech, English summary)
- Haase, E. (1880): Schlesiens Chilopoden. I. Chilopoda anamorpha. – Inaugural Dissertation, Breslau, 44 pp.
- (1881): Schlesiens Chilopoden. II. Chilopoda epimorpha. – Z. Entomol., Breslau, N. F. **8**: 66 – 92
- Hachler, E. (1934): K zeměpisnému rozšíření strašníka dalmatského ve střední Evropě. [To the geographical distribution of *Scutigera coleoptrata* in Central Europe.] – Sborník Klubu přírodov. v Brně **17**: 19 – 24 (in Czech)
- (1934): Strašník dalmatský [*Scutigera coleoptrata* (L.)] na Moravě. [*Scutigera coleoptrata* in Moravia.] – Příroda **27**: 263 – 265 (in Czech, German summary)
- Hanák, F. & J. Hudeček (2001): Strašník dalmatský (*Scutigera coleoptrata*) – člen fauny Slezska a střední Moravy. [House centipede, *Scutigera coleoptrata*, faunal member of Silesia and central Moravia.] – Čas. Slez. Muz. Opava **50**: 209 – 214 (in Czech)
- Koutný, P. (1993): Nečekaný nález. [Unexpected record.] – Veronica **7**: 33 (in Czech)
- Lang, J. (1959): Stonožky přírodní rezervace »Velký a Malý Tisý«. Myriapoda in the Nature Reserve »Velký a Malý Tisý«. – Ochr. Přír. **14**: 1 – 4 (in Czech, English summary)
- Latzel, R. (1880): Beitrag zur Kenntnis der Geophiliden. – Zool. Anz. **58**: 546 – 547
- (1880): Die Myriopoden der Österreichisch-Ungarischen Monarchie. Erste Hälfte: Die Chilopoden. – A. Hölder, Wien, 228 pp.
- (1880): Zwei neue mitteleuropäische Arten der Gattung *Lithobius*. – Zool. Anz. **55**: 225 – 226
- (1884): Beitrag zur Myriopoden-Kennntnis Österreich-Ungarns und Serbiens. – Verh. Zool. Botan. Ges. Wien **32**: 282
- Lelláková-Dušková, F. (1959): Příspěvek k poznání makroedafonu smrkového lesa. [Beitrag zur Kenntnis des Makroedafons des Fichtenwaldes.] – Folia Zool. **8**: 315 – 327 (in Czech, German summary)
- Nosek, J. (1957): Výzkum půdní fauny jako součást výzkumu biocenoty lesa II. Poznámky k ekologii půdní fauny s hlediska biologie půdy [Research on soil fauna as a part of forest research II. Notes to the ecology of soil fauna from the point of view of soil biology]. – Biologické práce **3**: 1 – 154 (in Czech)
- Ožanová, J. & I. H. Tuf (1997): Mnohonožky, stonožky a suchozemští stejnonožci NPR Hůrka u Hranic. [Millipedes, centipedes and terrestrial isopods of National Nature Reservation Hůrka u Hranic]. – Final report Ms., AOPK Olomouc, 8 pp. (in Czech)
- & I. H. Tuf (2001): Vývoj společenstev edafonu (Diplopoda, Chilopoda, Oniscidea) lužního lesa po letní záplavě v roce 1997 (Litovelské pomoraví). [Development of communities of soil macrofauna (Diplopoda, Chilopoda, Oniscidea) in floodplain forest after summer flood in 1997.]. – In: Rejšek, K. & J. Houška (eds): Pedologické dny 2001. Sborník z konference při příležitosti 55. výročí založení Ústavu geologie a pedologie LDF MZLU v Brně: 60 – 63 (in Czech)
- Pižl, V., J. Frouz, K. Tajovský, A. Lukešová, A. Nováková, J. Starý, L. Háněl & V. Balík (2001): Sukcese půdních biot na výsypkách – srovnání rekultivovaných a nerektivovaných ploch. [Succession of soil communities on in colliery spoil heaps – comparison of recultivated and non-recultivated sites.] – In: 50 let sanace a rekultivace krajiny po těžbě uhlí. – Sborník přednášek, mezinárodní konference Teplice, Kulturní dům 14. – 18.5.2001. Severočeské doly a.s., Teplice. CD-ROM, ISSN 1213-4066, 5 pp. (in Czech)
- & K. Tajovský (1998): Lumbricidae, Oniscidea, Diplopoda a Chilopoda v CHKO Litovelské Pomoraví. [Lumbricidae, Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda of Litovelské Pomoraví Protected Landscape Area.] – Final report for Správa CHKO Litovelské Pomoraví, Ms., 57 pp. (in Czech)

- & K. Tajovský (1998): Vliv letní povodně na půdní makrofaunu lužního lesa v Litovelském Pomoraví [Impact of summer flood on soil fauna of the floodplain forest in the Litovelské Pomoraví]. – In: Krajina, voda, povodeň. Sborník Správy chráněných krajinných oblastí České republiky 2: 47 – 54 (in Czech)
- & K. Tajovský (1999): Lumbricidae, Oniscidea, Diplopoda a Chilopoda CHKO Poodří. [Lumbricidae, Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda of Poodří Protected Landscape Area.] – Final report for Správa CHKO Poodří, Ms., 37 pp. (in Czech)
- & K. Tajovský (1999): Výzkum půdní živočichů v CHKO Poodří. [Research on soil animals in the Poodří PLA.] – In: Neuschlová, Š. (ed.): Poodří – současné výsledky výzkumu v CHKO Poodří. Společnost přátel Poodří, Ostrava: 58 (in Czech)
- Rosický, F. (1876): Stonožky země české. [Myriapods of the Czech lands.] – Archiv pro přírodov. prozk. Čech 3-4: 1 – 40 (in Czech)
- Šafář, J., et al. (2003): Olomoucko. [Olomouc Region.] – In: Mackovčín P. & M. Sedláček (eds): Chráněná území ČR, Part 6. – AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 456 pp.
- Schubart, O. (1964): Diplopoda, Symphyla, Pauropoda, Chilopoda. Ergänzung. – In: Brohmer, P., P. Ehrmann & G. Ulmer (eds): Die Tierwelt Mitteleuropas II. Band. Lief. 3. Ergänzung. – Verlag Quelle & Meyer, Leipzig, 55 pp.
- Škorpík, M. (1996): Nové objevy v Národním parku Podyjí. [New records in the Podyjí National Park.] – Veronica 10: 8 – 11 (in Czech)
- Šumpich, J., A. Kůrka, K. Tajovský, M. Dvořák, V. Hlaváč, A. Toman, P. Bezděčka, V. Pižl, V. Ducháč, I. Dvořák, L. Cech & M. Dudycha (1999): Výsledky zoologických průzkumů v národní přírodní rezervaci Velký Špičák (okres Jihlava). [Results of a zoological research in the Nature Reserve Velký Špičák (distr. Jihlava).] – Vlastivědný sborník Vysočiny, Odd. věd přír. 14: 155 – 175 (in Czech, English summary)
- Tajovský, K. (1995): Chilopoda. – In: Rozkošný, R. & J. Vaňhara (eds): Terrestrial Invertebrates of the Pálava Biosphere Reserve of UNESCO, I. – Folia Fac. Sci. Nat. Univ. Masarykianae Brunensis, Biologie 92: 95 – 97
- (1995): Mnohonožky (Diplopoda), stonožky (Chilopoda) a suchozemští stejnožáci (Oniscidea) monitorovacích ploch CHKO a BR Pálava. [Millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda) and terrestrial isopods (Oniscidea) of monitored sites in the Protected Landscape Area and Biosphere Reserve Pálava.] – In: Zoologické dny Brno 1995. Abstrakta referátů z konference 9. a 10. listopadu 1995, 1 p. (in Czech)
- (1996): Mnohonožky (Diplopoda), stonožky (Chilopoda) a suchozemští stejnožáci (Oniscidea) aluviálních ekosystémů jižní Moravy. [Millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda) and terrestrial isopods (Oniscidea) of alluvial ecosystems of Southern Moravia.] – In: Fošumová, P., P. Hakr & Š. Husák (eds): Mokřady České republiky. – Sborník abstraktů z celostátního semináře k 25. výročí Ramsarské konference. Třeboň 3. – 5.12.1996: 120 – 121 (in Czech)
- (1996): Strašník dalmatský – rarita mezi stonožkami. [House centipede – curious centipede.] – Živa 44: 30 – 31 (in Czech)
- (1997): Terrestrial Arthropods (Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda) of the Protected Landscape Area Labské pískovce. – In: 4th Central European Workshop on Soil Zoology. Abstracts. České Budějovice, Czech Republic, April 23 – 24 1997: 41
- (1997): To the distribution of the »house-centipede« *Scutigera coleoptrata* Linnaeus 1758 in the Czech Republic. – In: 4th Central European Workshop on Soil Zoology. Abstracts. České Budějovice, Czech Republic, April 23 – 24 1997: 42
- (1998): Impact of inundations on terrestrial arthropod assemblages in Southern Moravian floodplain forests, Czech Republic. – In: International Symposium on Floodplain Forest Ecosystems in Europe. Book of Abstracts. Smolenice, Slovak Republic, September 28 – October 2 1998, 1 p.

- (1998): Mnohonožky (Diplopoda), stonožky (Chilopoda) a suchozemští stejnonožci (Oniscidea) NP Podyjí. [Millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda) and terrestrial isopods (Oniscidea) of Podyjí National Park.] – In: Zoologické dny Brno 1998. Abstrakta referátů z konference 5. a 6. listopadu 1998, 1 p. (in Czech)
- (1998): Terrestrial arthropods (Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda) of Labské pískovce Protected Landscape Area (North Bohemia, Czech Republic). – In: Pižl, V. & K. Tajovský (eds): Soil Zoological Problems in Central Europe. – Proc. 4th CEWSZ, České Budějovice: 235 – 242
- (1998): To the distribution of the »house centipede« *Scutigera coleoptrata* Linnaeus 1758 in the Czech Republic. – In: Pižl, V. & K. Tajovský (eds): Soil Zoological Problems in Central Europe. – Proc. 4th CEWSZ, České Budějovice: 243 – 245
- (1999): Impact of inundations on terrestrial arthropod assemblages in southern Moravia floodplain forests, the Czech Republic. – *Ekológia (Bratislava)* **18**, Suppl. 1: 177 – 184
- (1999): Mnohonožky (Diplopoda), stonožky (Chilopoda) a suchozemští stejnonožci (Oniscidea) CHKO Poodří. [Millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda) and terrestrial isopods (Oniscidea) of Poodří Protected Landscape Area.] – In: Zoologické dny Brno 1999. Abstrakta referátů z konference 4. – 5. listopadu 1999, 1 p. (in Czech)
- (2000): Mnohonožky (Diplopoda), stonožky (Chilopoda) a suchozemští stejnonožci (Oniscidea) vybraných aluviálních ekosystémů střední a severní Moravy (Litovelské Pomoraví a Poodří). [Millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda) and terrestrial isopods (Oniscidea) of selected alluvial ecosystems of Central and Northern Moravia (Litovelské Pomoraví PLA and Poodří PLA.) – In: Kovařík, P. & I. Machar (eds): Mokřady 2000. Sborník z konference při příležitosti 10. výročí vzniku CHKO Litovelské Pomoraví. Správa CHKO ČR a Český Ramsarský výbor, Praha: 230 – 232 (in Czech)
- (2000): Restoration of epigeic soil macrofauna (Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda) in floodplain forests after a summer flood. – In: Rusek, J. (ed.): XIII International Colloquium on Soil Zoology, Abstracts, Icaris Ltd.: 155
- (2000): Stonožky (Chilopoda) Krkonoš. [Centipedes (Chilopoda) of the Krkonoše Mountains.] – *Geologické problémy Krkonoš* (4). – Soubor abstraktů. Správa Krkonošského národního parku, Vrchlabí: 38 (in Czech)
- (2000): Stonožky (Chilopoda) Krkonoš. [Centipedes (Chilopoda) of the Krkonoše Mountains.] – *Opera Concorctica* **36**: 385 – 389 (in Czech)
- (2001): Centipedes (Chilopoda) of the Czech Republic. – *Myriapodologica Czecho-Slovaca* **1**: 39 – 48
- (2001): Dosavadní poznatky o mnohonožkách (Diplopoda) a stonožkách (Chilopoda) na území Šumavy. [Present knowledge of millipedes (Diplopoda) and centipedes (Chilopoda) of the Šumava Mountains.] – In: Mánek, J. (ed.): Aktuality šumavského výzkumu. – Sborník z konference, Srní 2. – 4. dubna 2001. Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk: 173 – 175 (in Czech)
- (2001): Soil macrofauna (Diplopoda, Chilopoda, Oniscidea) in a pine forest disturbed by wildfire. – In: 6th Central European Workshop on Soil Zoology. Abstract book, České Budějovice, Czech Republic, April 23 – 25, 2001: 33
- (2001): Současný stav poznání fauny mnohonožek (Diplopoda), stonožek (Chilopoda) a suchozemských stejnonožců (Oniscidea) v Národním parku Podyjí. [Present knowledge of millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda) and terrestrial isopods (Oniscidea) at Podyjí National Park.] – *Thayensia (Znojmo)* **4**: 161 – 167 (in Czech)
- (2001): Současný stav poznání fauny mnohonožek (Diplopoda), stonožek (Chilopoda) a suchozemských stejnonožců (Oniscidea) v NP Podyjí. [Present knowledge of millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda) and terrestrial isopods (Oniscidea) at Podyjí National Park.] – In: 10 let Národního parku Podyjí – výzkum a ochrana, Odborná konference 9. – 11.10. 2001, Vranov nad Dyjí, 1 p. (in Czech)

- (2001): Stonožky (Chilopoda). [Centipedes (Chilopoda).] – In: Kuncová, J., V. Šutera & V. Vysoký (eds): Labe Příroda dolního českého úseku řeky na konci 20. Století. – AOS Publishing, Ústí nad Labem: 93 – 94 (in Czech)
- (2001): Třída Stonožky (Chilopoda). [Centipedes (Chilopoda).] – In: Pavelka, J. & J. Trezner (eds): Příroda Valaška (okres Vsetín). – Český svaz ochránců přírody ZO 76/06 Orchidea, Vsetín: 168 (in Czech)
- (2002): Diversity of Terrestrial Arthropods (Diplopoda, Chilopoda, Oniscidea) in Central European Wetland Habitats. – In: AEuroMAB Workshop The Role of Wetlands in Biosphere Reserves, October 13 to 18 2002, Mikulov, Pálava Biosphere Reserve, Czech Republic. Abstracts: 55
- (2002): Impact of flood restoration on soil macrofauna (Diplopoda, Chilopoda, Oniscidea) in floodplain habitats. – In: 3rd European Conference on Restoration Ecology »Challenges of the New Millennium – Our Joint Responsibility«, Budapest, Hungary 25 – 31 August, Conference Abstracts: 99 – 100
- (2002): Impact of management on millipede and centipede faunas in mountain spruce forests. – In: 12th International Congress on Myriapodology, July 2002, Mtunzini, South Africa: 16
- (2002): Mnohonožky (Diplopoda), stonožky (Chilopoda) a suchozemští stejnoožci (Oniscidea) Národní přírodní rezervace Žofínský prales v Novohradských horách. [Millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda) and terrestrial isopods (Oniscidea) of National Nature Reserve Žofínský prales in Novohradské hory Mountains.] – In: Papáček, M. (ed.): Biodiverzita a přírodní podmínky Novohradských hor. – JU & ENTU AS CR 10. – 11.1.2002: 157 – 161 (in Czech)
- (2002): Půdní bezobratlí (Diplopoda, Chilopoda, Oniscidea) východní části Svratecké hornatiny (Českomoravská vrchovina). [Soil invertebrates (Diplopoda, Chilopoda, Oniscidea) of east part of Svratecká hornatina upland (Českomoravská vrchovina).] – In: Bryja, J. & J. Zukal (eds): Zoologické dny Brno 2002. – Sborník abstraktů z konference 14. – 15. února 2002: 37 – 38 (in Czech)
- (2002): Soil macrofauna (Diplopoda, Chilopoda, Oniscidea) in a pine forest disturbed by wildfire. – In: Tajovský, K., Balík, V. & V. Pižl (eds): Studies on Soil Fauna in Central Europe. – ISB AS CR, České Budějovice: 227 – 232
- (2002): Terrestrial arthropods (Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda) of the sandstone and adjacent habitats in Bohemian Switzerland National Park. – In: Kopřivová, L. (ed.): Sandstone Landscapes: Diversity, Ecology and Conservation. 14 – 20 September 2002, Doubice in Saxonian-Bohemian Switzerland, Czech Republic. Abstract book: 33
- (2003): Vývoj půdní makrofauny (Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda) na obnovovaných druhově bohatých loukách v CHKO Bílé Karpaty. [Development of soil macroinvertebrates (Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda) on revitalised species-rich meadows in Bílé Karpaty Protected Landscape Area.] – In: Bryja, J. & J. Zukal (eds): Zoologické dny Brno 2003: 51 – 52 (in Czech)
- & V. Pižl (1997): Lumbricidae, Oniscidea, Diplopoda a Chilopoda NP Podyjí. [Lumbricidae, Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda of Podyjí National Park.] – Final report for Správa NP Podyjí, Ms., 70 pp. (in Czech)
- & V. Pižl (1998): Impact of disastrous summer flood on terrestrial invertebrates in floodplain forests of the PLA Litovelské Pomoraví (Central Moravia, Czech Republic). – In: International Symposium on Floodplain Forest Ecosystems in Europe. – Abstract, Smolenice, Slovak Republic, September 28 – October 2 1998, 1 p.
- & V. Pižl (1998): Půdní makrofauna (Lumbricidae, Oniscidea, Diplopoda a Chilopoda) Národního parku Podyjí. [Soil macrofauna (Lumbricidae, Oniscidea, Diplopoda, Chilopoda) of Podyjí National Park.] – Final report for Správa NP Podyjí, Ms., 14 pp. (in Czech)
- & V. Pižl (2000): Půdně zoologický výzkum v CHKO Poodří. [Soil zoological research in Poodří PLA.] – In: Řehák, Z. & J. Bryja (eds): Příroda Poodří 1. celostátní přírodovědná konference s mezinárodní účastí, Sborník abstraktů, MU Brno: 27 – 28 (in Czech)

- & V. Pižl (2001): Vybrané skupiny půdních bezobratlých v CHKO Pálava. [Selected groups of soil invertebrates of Pálava PLA.] – In: Seminář Pálava na prahu třetího tisíciletí, Sborník anotací referátů 8.11.2001, Mikulov: 5 (in Czech)
 - & V. Pižl (2003): Mnohonožky (Diplopoda, stonožky (Chilopoda), suchozemští stejnonožci (Oniscidea) a žížalovití (Lumbricidae) biosférické rezervace Pálava. [Millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda), terrestrial isopods (Oniscidea) and earthworms (Lumbricidae) of Pálava Biosphere Reserve.] – In: Danihelka, J. (ed.): Pálava na prahu třetího tisíciletí. – Správa CHKO ČR & Správa CHKO Pálava, Mikulov: 47 – 58 (in Czech)
 - & V. Pižl (2003): Půdní makrofauna horských smrčín na Šumavě a její ovlivnění probírkovou těžbou. [Soil macrofauna of mountain spruce stands in the Bohemia Forest as affected with selective tree cutting.] – In: Karas, J. (ed.): Vliv hospodářských zásahů a spontánní dynamiky porostů na stav lesních ekosystémů. – ČZU, FLE, katedra pěstování lesů, Praha: 11 (in Czech, English abstract)
 - & K. Voženílková (2002): Development of millipede (Diplopoda) and centipede (Chilopoda) assemblages on colliery spoil heaps under different rehabilitation practices. – In: International Conference Disturbed Landscapes: Analysis, Modeling and Valuation, Abstracts, September 24 – 27 2002, Brandenburg University of Technology, Cottbus, Germany: 86
- Tuf, I. H. (1997): Ekologická studie některých edafických skupin (Chilopoda, Diplopoda, Isopoda) v CHKO Litovelské Pomoraví. [Ecological study of Chilopoda, Diplopoda and Isopoda in Litovelské Pomoraví Protected Landscape Area.] – M.Sc. Thesis, Palacký University Olomouc, Faculty of Science. Ms., 158 pp., 43 appendices (in Czech)
- (1999): Communities of centipedes in three floodplain forests of various age in Litovelské Pomoraví. – In: Wytwer, J. (ed.): 11th International Congress of Myriapodology, Abstracts: 60
 - (2000): Communities of centipedes (Chilopoda) in three floodplain forests of various age in Litovelské Pomoraví (Czech Republic). – In: Wytwer, J. & S. Golovatch (eds): Progress in Studies on Myriapoda and Onychophora. – Fragm. faun. **43** (Suppl.): 327 – 332
 - (2000): Společenstvo stonožek (Chilopoda) po letních záplavách v roce 1997 (CHKO Litovelské Pomoraví). [Communities of centipedes (Chilopoda) after the summer flood in 1997.] – In: Kovařík, P. & I. Machar (eds): Mokřady 2000. Sborník z konference při příležitosti 10. výročí vzniku CHKO Litovelské Pomoraví. Správa CHKO ČR a Český Ramsarský výbor, Praha: 143 – 146 (in Czech)
 - (2000): Stonožky a suchozemští stejnonožci. [Centipedes and terrestrial isopods.] – In: Kostkan, V. (ed.): Biologické hodnocení, Přeložka silnice II/449 v úseku Litovel – Uničov, Ms.: 16 – 18 (in Czech)
 - (2000): The effect of the floods in 1997 on the population structure of *Lithobium mutabilis* L. Koch (Chilopoda, Lithobiidae). – In: Rusek, J. (ed.): XIII International Colloquium on Soil Zoology, Abstracts, Icaris, Praha: 195
 - (2001): Contribution to the knowledge of vertical distribution of soil macrofauna (Chilopoda, Oniscidea). – In: Pižl, V. & K. Tajovský (eds): 6th Central European Workshop on Soil Zoology, Abstract book: 62
 - (2001): Lithobiidae (Chilopoda) okolí Hodonína (jižní Morava) a Václavovic (severní Morava). [Lithobiidae (Chilopoda) of the outskirts Hodonín (South Moravia) and Václavovice (North Moravia).] – Myriapodologica Czecho-Slovaca **1**: 77 – 79 (in Czech, English abstract)
 - (2001): Zpráva o edafonu NPR Vrapač a PP U zámecké Moravy. [Report about soil fauna of Vrapač NNR and U zámecké Moravy NS.] – Final report for Správa CHKO Litovelské Pomoraví. Ms., 4 pp., 18 appendices (in Czech)
 - (2002): Contribution to the knowledge of vertical distribution of soil macrofauna (Chilopoda, Oniscidea). – In: Tajovský, K., V. Balík & V. Pižl (eds): Studies on Soil Fauna in Central Europe. Proc. 6th CEWSZ. – ISB ASCR, České Budějovice: 241 – 246

- (2002): Restoration of the centipede community (Chilopoda) after a summer flood. – In: 12th International Congress of Myriapodology, July 2002, Mtunzini, South Africa; University of Natal, Pietermaritzburg, Republic of South Africa: 38
- (2002): Stonožky (Chilopoda) lužních lešů postižených letní záplavou. [Centipedes (Chilopoda) of floodplain forests affected by summer flood.] – Ph.D. Thesis, Faculty of Science, Palacky University Olomouc, Ms., 99 pp. (in Czech and English, English summary)
- (2003): Four-year development of a centipede (Chilopoda) community after a summer flood. – *Afr. Invertebr.* **44**: 265 – 276
- & J. Ožanová (1997): Chilopoda and Diplopoda in different ecosystems of the Protected Landscape Area Litovelské Pomoraví. – In: 4th Central European Workshop on Soil Zoology, Abstracts: 43
- & J. Ožanová (1998): Chilopoda and Diplopoda in different ecosystems of the Protected Landscape Area Litovelské Pomoraví. – In: Pižl, V. & K. Tajovský (eds): *Soil Zoological Problems in Central Europe*: 247 – 253
- & J. Ožanová (1999): Centipedes and millipedes in floodplain forests of various age. – In: 5th Central European Workshop on Soil Zoology, Abstracts: 73
- & J. Ožanová (1999): Centipedes and millipedes in floodplain forests of various age. – In: Tajovský, K. & V. Pižl (eds): *Soil Zoology in Central Europe*: 357 – 363
- & J. Ožanová (2002): Jak se žije po záplavách aneb půdní bezobratlí a velká voda. [»How are you after the flood?« – soil invertebrates and high water.] – *Živa* **50** (6): 269 – 272 (in Czech)
- , M. Veselý, J. Tufová & P. Dedek (2003): Vliv mýcení lesa na půdní faunu aneb jak interpretovat data získaná studiem odlišných skupin bezobratlých? [The impact of clear-cutting on soil invertebrates: different groups – different results?] – In: Karas, J. (ed.): *Sborník konference Vliv hospodářských zásahů a spontánní dynamiky na stav lesních ekosystémů*. – ČZU, FLE, katedra pěstování lešů, Praha: 37 – 44 (in Czech, English abstract)
- Tufová, J. & I. H. Tuf (2002): »Jak se žije po povodni?« aneb suchozemtí stejnonožci, stonožky a mnohonožky NPR Vrapač (CHKO Litovelské Pomoraví) čtyři roky po katastrofální letní záplavě. [»How are you after the flood?« – terrestrial isopods, centipedes, and millipedes of National Nature Reserve Vrapac (Litovelske Pomoravi PLA) four years after a disastrous summer flood.] – In: Bryja, J. & J. Zukal (eds): *Zoologické dny Brno 2002. Sborník abstraktů z konference 14. – 15. února 2002*: 38 – 39 (in Czech)
- & I. H. Tuf (2003): Druhové bohatství půdních bezobratlých – metodologický artefakt. [Species diversity of soil fauna – methodological artifact?] – In: Štykar, J. (ed.): *Geobiocenologie a její využití v péči o les a chráněná území*. Mendel University of Agriculture and Forestry in Brno & Školský lesní podnik Masarykův les Křtiny, Geobiocenologické spisy, svazek č. 7: 107 – 114 (in Czech)
- & I. H. Tuf (2003): Půdní fauna zaplavovaných oblastí. [Soil animals in floodplains.] – In: Měkotová, J. & O. Štěrba (eds): *Říční krajina*. – Sborník příspěvků z konference. Univerzita Palackého, Olomouc: 67 – 74 (in Czech, English abstract)
- & I. H. Tuf (2003): Survival under water – comparative study of millipedes (Diplopoda), centipedes (Chilopoda) and terrestrial isopods (Oniscidea). – In: 7th Central European Workshop on Soil Zoology, Abstract book: 69
- Uechtritz, M. F. S. von (1820): *Kleine Reisen eines Naturforschers*. – J. F. Körn und Ältern, Breslau, 354 pp.
- Uličný, J. (1883): Bericht über bei Brünn gesammelte Myriopoden. – *Verh. naturf. Ver. Brünn* **22**: 17 – 21

- Vališ, J. (1902): Příspěvky k poznání moravské myriopodofauny (stonožky). [Contributions to the knowledge of the Moravian myriapod fauna.] – Čas. Vlast. spol. mus. v Olomouci **19** (73): 20 – 27 (in Czech)
- (1904): Předběžný přehled dosud z Moravy známých Myriopodů. [Preliminary list of up to now known myriapods from Moravia.] – Věst. král. čes. spol. nauk, tř. math.-přír. **28**: 1 – 12 (in Czech)
- Verner, P. H. (1959): Studie Arthropod žijících v půdě dubo-habrového porostu na Karlštejně. [Study of arthropods living in soil of oak-hornbeam growth in the Karlštejn region.] – Bohemia Centralis A (1): 349 – 408 (in Czech, German summary)
- Voženílková, K. (2001): Společenstva stonožek (Chilopoda) rekultivovaných výsypků na Sokolovsku. [Communities of centipedes (Chilopoda) on recultivated heaps in the Sokolov region.] – B.Sc. Thesis, The University of South Bohemia, Faculty of Biological Science, Ms., 18 pp., 15 appendices (in Czech)
- (2003): Vývoj společenstev stonožek (Chilopoda) v podmínkách primární sukcese na výsypkách v oblasti Sokolovska. [Development of centipede (Chilopoda) communities during primary succession on colliery spoil heaps in Sokolovsko district.] – M.Sc. Thesis, The University of South Bohemia, Faculty of Biological Science, Ms., 35 pp., 21 appendices (in Czech)
- & K. Tajovský (2001): Stonožky (Chilopoda) hnědouhelných výsypků na Sokolovsku. [Centipedes (Chilopoda) of colliery spoil heaps in the Sokolov region, Czech Republic.] – Myriapodologica Czecho-Slovaca **1**: 81 – 84 (in Czech, English abstract)

Authors' addresses:

Dr Ivan H. Tuf, Vratislav Laška
Palacky University Olomouc
Faculty of Science
Department of Ecology and Environmental Science
26, Svobody
Czech Republic
e-mail: tuf@prfnw.upol.cz